

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 24 listopada 2015 roku w sprawie z powództwa P. C. przeciwko (...) SA z siedzibą w S. o zapłatę, Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieście w Łodzi zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 18.000 zł tytułem zadośćuczynienia z ustawowymi odsetkami od dnia

9 września 2011 roku do dnia zapłaty (pkt. 1a.) oraz kwotę 8.997,18 zł tytułem odszkodowania z ustawowymi odsetkami od dnia 9 września 2011 roku do dnia zapłaty (pkt. 1b.), oddalając powództwo w pozostałej części. Ponadto Sąd rozdzielił stosunkowo pomiędzy stronami koszty procesu, ustalając, że powód P. C. wygrał sprawę w 60 % pozostawiając szczegółowe rozliczenie kosztów procesu referendarzowi sądowemu.

Apelację od powyższego wyroku wniosła strona pozwana, zaskarżając go w części, tj. w zakresie pkt. 1 b ponad kwotę 6.831,18 zł tytułem odszkodowania oraz w zakresie pkt. 3 w przedmiocie rozdzielenia kosztów procesu stosunkowo do zakresu zaskarżenia. Zaskarżonemu wyrokowi pozwana zarzuciła naruszenie:

1. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez jego nieprawidłowe zastosowanie wyrażające się w przekroczeniu przez Sąd granic swobodnej oceny dowodów oraz uczynieniu jej dowolną poprzez przyjęcie, że zebrany w sprawie materiał dowodowy pozwala na przyjęcie, iż ekwiwalent z tytułu opieki sprawowanej przez osoby trzecie winien być wyliczony według stawek usług opiekuńczych stosowanych na terenie Ł. z uwzględnieniem podwójnej stawki stosowanej w niedziele i święta w wysokości 19,00 zł za godzinę opieki, w sytuacji gdy z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynikało, iż pomoc dla powoda świadczona była przez najbliższych członków rodziny w szczególności żonę, a zatem powód nie poniósł kosztów opieki opiekuna MOPS oraz poprzez zasądzenie przez Sąd Odszkodowania tytułem opieki sprawowanej przez osoby trzecie w wysokości 4902,00 zł w sytuacji, gdy przyjęcie w oparciu o opinie biegłych z zakresu ortopedii i rehabilitacji konieczność korzystania z pomocy innych w wymiarze 4 godzin dziennie przez okres miesiąca oraz w wymiarze 2 godzin dziennie przez okres 6 tygodni po każdym z dwóch zabiegów artroskopowych z zastosowaniem stawki świątecznej stanowi kwotę 3135,00 zł;

2. art. 6 k.c. i 232 k.p.c. w zw. z 444 § 1 k.c. poprzez ich niezastosowanie i przyjęcie, iż powód udowodnił zasadność roszczenia w zakresie zwrotu kosztów pomocy opieki osób trzecich opartych na stawce usług opiekuńczych stosowanej w niedziele i święta w sytuacji, gdy nie wykazał poniesienia kosztów opieki;

3. (...) § 1 k.c. w zw. z art. 444 k.c. poprzez ich niezastosowanie i zasądzenie odszkodowania przewyższającego wysokość poniesionej przez powoda szkody.

W oparciu o wskazane zarzuty pozwana wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w części zasądzonej kwotę 2166,00 zł tytułem odszkodowania i orzeczenie o kosztach procesu za I instancję Stosownie do wyniku procesu oraz zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych za II instancję.

Na terminie rozprawy apelacyjnej pełnomocnik powoda wniosł o oddalenie apelacji oraz zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

apelacja niemalże w całości jest zasadna i skutkuje zmianą wyroku w zaskarżonej części, tj. w zakresie rozstrzygnięcia o odszkodowaniu oraz w zakresie rozstrzygnięcia o kosztach postępowania pierwszoinstancyjnego.

Sąd odwoławczy w całości podziela ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji, przyjmując je za własne, czyniąc integralną częścią poniższych rozważań. Wobec powyższego nie widzi konieczności ich ponownego, szczegółowego przytoczania. (por. wyrok SN z dnia 22 sierpnia 2002 roku, V CKN 348/00, Lex nr 52761, Prok. i Pr. 2002/6/40).

Jakkolwiek jednak Sąd Rejonowy prawidłowo ustalił stan faktyczny sprawy i dokonał właściwej subsumpcji, niemniej jednak w sposób nienależyty ocenił okoliczności, które wpływają na wysokość należnego powodowi odszkodowania i z tych też względów wyrok musiał ulec zmianie.

Trafny okazał się zarzut strony pozwanej naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., kwestionujący ustalenia Sądu I instancji w zakresie zasądzzonego odszkodowania i dokonania dowolnej oceny zebranego materiału dowodowego w szczególności nieuwzględnienia istotnych okoliczności dla rozstrzygnięcia sporu wynikających z opinii biegłych z zakresu ortopedii i rehabilitacji oraz przyjętej przez nich wymiaru opieki sprawowanej przez osoby trzecie. Należało zgodzić się z apelującą, iż zasądzona przez Sąd I instancji kwota odszkodowania z tytułu opieki osób trzecich tj. w wysokości 4.902 zł jest nieadekwatna do ustalonych w sprawie okoliczności faktycznych i wyników postępowania dowodowego. Niewątpliwie rozstrzygnięcie w zakresie wyliczonego przez Sąd odszkodowania z tego tytułu było błędne i z tego względu musiało ono ulec zmianie. Dość lakoniczne rozważania Sądu I instancji odnośnie do uzasadnienia zasądzenia odszkodowania na rzecz powoda sprowadzająca się w istocie jedynie do stwierdzenia, iż dochodzona pozwem kwota tytułem kosztów opieki osób trzecich w świetle opinii biegłych jest uzasadniona, niewątpliwie było niewystarczające, ale przede wszystkim błędne.

Odnosząc się do zarzutów apelacji dotyczących zasądzonej kwoty odszkodowania tytułem należnych powodowi kosztów opieki osób trzecich wskazać należy, że o ile Sąd I instancji w oparciu o opinię biegłych prawidłowo ustalił wymiar opieki, to błędnie określił wysokość należnego powodowi odszkodowania z tego tytułu. Jak wynika bowiem z ustalonego w sprawie stanu faktycznego, tj. z opinii biegłych z zakresu rehabilitacji medycznej oraz ortopedii, powód wymagał pomocy osób trzecich w wymiarze 4 godzin dziennie przez okres miesiąca, co daje kwotę 1.292,00 zł (tj. 4 h x 30 dni, w tym 104 h x 9,50 zł i 16h x 19,00 zł za 4 niedziele), a następnie w wymiarze 2 godzin dziennie przez okres 6 tygodni, co daje kwotę 1.843,00 zł (tj. 2h x 42 dni = 84h x 2 ze względu na dwa zabiegi artroskopowe, w tym 142 h x 9,50 zł i 26 h x 19,00 zł za 12 niedziel i 1 dzień świąteczny). Zatem należne powodowi odszkodowanie z tytułu pomocy osób trzecich wyniosło łącznie kwotę 3.135 zł, nie zaś jak ustalił Sąd I instancji 4.902 zł.

Chybiony był natomiast zarzut naruszenia art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c. w zw. z art. 44 § 1 k.p.c. Nie ma bowiem racji strona apelująca wskazując, iż powód nie udowodnił zasadności roszczenia w zakresie zwrotu kosztów opieki osób trzecich opartych na stawce usług opiekuńczych stosowanej w niedziele i święta, gdyż nie wykazał poniesienia kosztów tej opieki. W ocenie apelującego roszczenie w tym zakresie nie jest uzasadnione wobec faktu, iż pomoc na rzecz powoda świadczona była przez rodzinę i świadczona opieka nie miała charakteru pomocy specjalistycznej, a jedynie pomocy doraźnej w zwykłych czynnościach życia codziennego. Ponadto część czynności opiekuńczych miałyby miejsce niezależnie od powstania uszczerbku na zdrowiu powoda, albowiem zwyczajowo takie czynności wykonują członkowie rodzin.

Z powyższym stanowiskiem apelującego nie można się zgodzić. Przede wszystkim zauważyć należy, że odszkodowanie przewidziane w art. 444 § 1 k.c. obejmuje wszelkie wydatki (koszty) pozostające w związku z uszkodzeniem ciała lub rozstrojem zdrowia, jeżeli są konieczne i celowe. Podkreślić trzeba, że zgodnie z przyjętą wykładnią przepisu art. 444 § 1 k.c., prawo poszkodowanego do ekwiwalentu z tytułu zwiększonych potrzeb, polegających na konieczności korzystania z opieki osoby trzeciej nie jest uzależnione od wykazania, iż poszkodowany efektywnie wydał odpowiednie koszty z tytułu opieki. Przy czym prawo do odszkodowania nie zależy od wykazania, że poszkodowany efektywnie wydatkował środki na koszty opieki. Bez znaczenia pozostaje również okoliczność, że pomoc powódce świadczona była przez członków rodziny (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 lipca 1977 roku, I CR 143/77, L. wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 29 lipca 2015 roku, I ACa 256/15, LEX nr 1808717). Bez znaczenia pozostaje zatem okoliczność, czy pomoc ta faktycznie jest świadczona i powód ponosi z tego tytułu wydatki (zob. wyrok SN z dnia 11.03.1976r., sygn. akt IV CR 50/76, publ. OSNC 1977, Nr 1, poz. 11). Wykonywanie osobistej pieczy faktycznej nad poszkodowanym przez najbliższych członków rodziny również nie wyłącza obowiązku świadczenia z tego tytułu. W tym stanie rzeczy również stanowisko strony pozwanej dotyczące braku podstaw do przyjęcia podwójnej stawki stosowanej przez MOPS w niedziele i święta argumentowane brakiem wykazania przez powoda korzystania z pomocy wyspecjalizowanego opiekuna należało uznać za bezzasadne.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił wyrok w pkt. 1b. w ten sposób, że zasądzoną kwotę 8997,18 zł obniżył do kwoty 7.230,18 zł. Zmiana wyroku w zakresie roszczenia głównego skutkować musiała również zmianą rozstrzygnięcia o kosztach postępowania przed Sądem pierwszej instancji i ustalony w pkt. 3 wyroku 60% odsetek, w którym powód wygrał sprawę należało obniżyć do 55%.

W pozostałym zakresie, Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 100 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. i zasądzono od powoda na rzecz strony pozwanej kwotę 281,38 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego przyjmując, że apelujący pozwany wygrał sprawę w 82%. Na łączne koszty postępowania w wysokości 709 złotych złożyły się: po stronie powodowej 300 złotych wynagrodzenie pełnomocnika procesowego, a po stronie pozwanej 109 złotych opłata od apelacji oraz 300 złotych wynagrodzenie pełnomocnika procesowego.